

Maakunnallisen matkailumarkkinoinnin palvelusopimuksen hyväksyminen Business Joensuun kanssa

Kaupunginhallitus 05.02.2024 § 55
376/00.04.01/2023

Valmistelija

Elinvoimajohtaja

Maakunnallisen matkailumarkkinointiyhtiön VisitKarelia Oy:n tulevaisuudesta on käyty keskustelua kuntien kesken. Keskustelujen pohjalta on todettu, että VisitKarelia Oy:n toiminnan jatkamiselle ei ole edellytyksiä johtuen mm. yhtiön rahoituspohjasta. Lieksan kaupunginhallitus on käsitellyt 22.5.2023 § 194 maakunnallisen markkinointiyhtiön VisitKarelia Oy:n toimintaa ja rahoitusta. Lieksan kaupunki on tuolloin muiden kuntien tavoin linjannut, että VisitKarelia Oy:n toiminta lopetettaisiin selvitysmenettelyn kautta.

VisitKarelia Oy:n osakaskunnat ovat yhteisen linjauksen jälkeen keskustelleet, miten maakunnallista matkailumarkkinointia jatkossa hoidettaisiin. Asiassa on neuvoteltu kuntien kesken ja selvitetty erilaisia toimintavaihtoehtoja. Vaihtoehtoina tarkasteltiin mm. yhtiön toimintojen siirtämistä kehitysyhtiöille tai muille matkailuorganisaatioille, Pohjois-Karjalan maakuntaliitolle tai suoraan kunnille.

Asian valmistelun yhteydessä tarkennettiin maakunnallisen matkailumarkkinoinnin tarvetta ja tehtäviä, ja sovittiin niistä yhteisesti.

Valmistelun lopputuloksena linjattiin, että Pohjois-Karjalassa maakunnallisesta matkailumarkkinoinnista vastaa 1.1.2024 alkaen Business Joensuu Oy. VisitKarelia Oy luovuttaa liiketoimintansa liiketoimintasiirrolla Business Joensuu Oy:lle, ja VisitKarelia Oy ajetaan alas selvitystilamenettelyn kautta. VisitKarelia Oy ja Business Joensuu Oy tekevät erillisen sopimuksen liiketoiminnan siirrosta.

Uuden toimintamallin mukaisesti kunnat tekevät kuntakohtaisesti sopimuksen Business Joensuu Oy:n kanssa maakunnallisten matkailupalvelujen toteuttamisesta ja rahoituksesta. Sopimuksen myötä Business Joensuu Oy:n alla toimiva alueellinen matkailuyksikkö toteuttaa maakunnallista matkailumarkkinointia, viestintää, kehittämistä ja hankkeita matkailualueen tarjonta ja ominaispiirteet huomioiden. Toiminnan perusrahoitus tulee nykyisiltä Pohjois-Karjalan maakunnan kunnilta (13), ja kunnat rahoittavat yksikköä yhteisesti sovitulla kuntakohtaisella rahoitusosuudella.

Perusrahoituksen suuruus on vuonna 2024 yhteensä 400.000 euroa, johon tulee sopimuksen mukaan indeksikorotukset seuraavina vuosina. Lieksan kaupungin maksuosuus vuonna 2024 on 37.600 euroa eli 9,6 % kokonaisrahoituksesta. Vuonna 2022 ja sitä ennen Lieksan kaupunki on osallistunut VisitKarelia Oy:n toimintaan yhteensä 52.737 euron rahoitusosuudella (10,5 %) vuosittain.

Sopimuksessa sovitut kuntien maksuosuudet perustuvat laskelmaan, jossa on arvioitu sekä matkailun aluetaloudellista vaikuttavuutta (kapasiteetti, yöpymiset, liikevaihto mara-toimialalta) sekä kunnan tosiallista talouden kantokykyä (verokertymä, väestö). Kuntien maksuosuuksien perusteena olevien lukujen saaminen aukottomasti kaikista kunnista on haastavaa

mm. matkailutilastoinnin takia, minkä vuoksi summat on sovittu kuntien kesken.

Sopimukseen on kirjattu, että Vuosien 2025 ja 2026 vuosittaisen palvelukustannuksen (400 000 euroa + indeksikorotus) jakamisesta kuntien rahoitusosuuksiksi sovitaan kuntien kesken vuoden 2024 aikana. Mikäli kunnat eivät pääse yksimieliseen sopuun palvelukustannuksen jaosta vuosille 2025 ja 2026, määräytyvät ko. vuosien maksuosuudet samalla tavoin kuin vuoden 2024 maksuosuudet eli liitteen 1 mukaisesti.

Yhteistyökuntien nimeämät henkilöt osallistuvat maakunnallisen matkailustrategian laatimiseen sekä ohjaamiseen ja seurantaan matkailun ohjausryhmässä. Ohjausryhmään kuuluvat Joensuun kaupungin, Joensuun kaupunkiseudun muiden kuntien, Pielisen Karjalan ja Keski-Karjalan sekä Business Joensuun edustajat (yhteensä 5 henkilöä + henkilökohtaiset varajäsenet). Ohjausryhmä valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Business Joensuu Oy:n ja VisitKarelia Oy:n välisessä liiketoimintasiirtosopimuksessa tullaan sopimaan, että VisitKarelia Oy:n kaikki hankkeet siirtyvät Business Joensuu Oy:n vastuulle. Kyse on hankkeiden ns. jälkihoidosta, sillä kaikki hankkeet ovat päättyneet viimeistään vuodenvaihteessa 2023. Palvelusopimukseen on kirjattu, että kunnat vastaavat VisitKarelia Oy:n aikaisten hankkeiden mahdollisista takaisinperintöjen kustannuksista, sillä ne on aiheutettu kuntien omistaessa yhtiötä.

Solmittava maakunnallisen matkailumarkkinoinnin palvelusopimus Business Joensuu Oy:n ja kuntien välillä on määräaikainen, kestoaltaan kolme vuotta. Jollei sopimusta irtisanota ennen määräaikaisuuden päättymistä, sopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana.

Lieksan kaupunki on ollut neuvottelemassa maakunnallisen matkailumarkkinoinnin sisällöistä ja tehtävistä tulevina vuosina, ja neuvottelujen tulos on kaupungin kannalta perusteltu ja siten sopimuksen hyväksyminen on kannatettavaa. Maakunnallisesti toteutettavat toimet tukevat hyvin kaupunkikonsernin omien matkailutoimintojen toteuttamista samoin kuin tehtyjä linjauksia Kolin Matkailu Oy:n roolista. Kaupunki haluaa kuitenkin tähdentää, että uudenlainen yhteistyö edellyttää myös uusia toimintatapoja ja avointa vuorovaikutusta eri toimijoiden välillä: tähän on syytä kiinnittää heti alusta lähtien huomiota.

Maakunnallisen matkailumarkkinoinnin käsittelyprosessin yhteydessä Lieksan kaupunginhallitus on tehnyt kokouksessaan 20.2.2023 § 79 päätöksen, ettei kaupunki rahoita enää suoraan VisitKarelia Oy:tä kuntarahoitusosuudella vuodesta 2023 alkaen. Samassa päätöksessä on kohdennettu kyseinen määräraha Kolin Matkailu Oy:lle markkinointitoimenpiteisiin.

Muuttuneesta neuvottelutilanteesta johtuen Lieksan kaupungin on perusteltua kohdentaa määrärahaa maakunnalliseen matkailumarkkinointiin. Kaupunki on varannut vuosittain VisitKarelia-yhteistyöhön kustannuspaikalle 1430 yhteensä 52.737 euron määrärahan, josta esitetään jatkossa kohdennettavaksi Business Joensuu Oy:n palvelusopimukseen 37.600 euroa (+ indeksikorotus). Jäljelle jäävän määrärahan suuntaaminen on tarkoituksenmukaista toteuttaa siten, että se kohdennetaan viranhaltijapäätöksellä budjettivuoden aikana esille tulevaan, matkailun edistämiseen liittyvään kohteeseen tai kohteisiin.

Lieksan kaupungin ja Business Joensuu Oy:n välinen, maakunnallisen matkailumarkkinoinnin palvelusopimus liitteenä.

Esittelijä

Vt. Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan maakunnallisen matkailumarkkinoinnin palvelusopimuksen Business Joensuu Oy:n kanssa ehdollisena, kunnes Business Joensuu Oy:n ja VisitKarelia Oy:n välinen liiketoiminnan siirtosopimus on kyseisten yhtiöiden hallituksissa hyväksytty ja kunta saanut siitä tiedon,
2. kohdentaa määrärahan 37.600 euroa vuonna 2024 kustannuspaikalle 1430 Elinkeinotoimi,
3. valtuuttaa elinvoimajohtajan päättämään 15.137 euron suuruisen määrärahan suuntaamisesta matkailua edistävään kohteeseen tai kohteisiin budjettivuoden aikana,
4. varautua palvelusopimuksen mukaisiin summiin kullekin budjettivuodelle sopimuksen voimassa ollessa,
5. valtuuttaa kaupunginjohtajan ja elinvoimajohtajan tekemään tarvittaessa sopimukseen vähäisiä teknisluonteisia korjauksia ja
6. valtuuttaa kaupunginjohtajan ja elinvoimajohtajan allekirjoittamaan sopimuksen.

Keskustelun jälkeen vt. kaupunginjohtaja muutti päätösehdotustaan.

Muutettu päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan maakunnallisen matkailumarkkinoinnin palvelusopimuksen Business Joensuu Oy:n kanssa ehdollisena, kunnes Business Joensuu Oy:n ja VisitKarelia Oy:n välinen liiketoiminnan siirtosopimus on kyseisten yhtiöiden hallituksissa hyväksytty ja kunta saanut siitä tiedon,
2. kohdentaa määrärahan 37.600 euroa vuonna 2024 kustannuspaikalle 1430 Elinkeinotoimi,
3. valtuuttaa kaupunginjohtajan tai elinvoimajohtajan päättämään 15.137 euron suuruisen määrärahan suuntaamisesta matkailua edistävään kohteeseen tai kohteisiin budjettivuoden aikana,
4. varautua palvelusopimuksen mukaisiin summiin kullekin budjettivuodelle sopimuksen voimassa ollessa,
5. valtuuttaa kaupunginjohtajan ja elinvoimajohtajan tekemään tarvittaessa sopimukseen vähäisiä teknisluonteisia korjauksia ja
6. valtuuttaa kaupunginjohtajan ja elinvoimajohtajan allekirjoittamaan sopimuksen.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

1. hyväksyä liitteenä olevan maakunnallisen matkailumarkkinoinnin palvelusopimuksen Business Joensuu Oy:n kanssa ehdollisena, kunnes Business Joensuu Oy:n ja VisitKarelia Oy:n välinen liiketoiminnan siirtosopimus on kyseisten yhtiöiden hallituksissa hyväksytty ja kunta saanut siitä tiedon,
2. kohdentaa määrärahan 37.600 euroa vuonna 2024 kustannuspaikalle 1430 Elinkeinotoimi,
3. valtuuttaa kaupunginjohtajan tai elinvoimajohtajan päättämään 15.137 euron suuruisen määrärahan suuntaamisesta matkailua edistävään kohteeseen tai kohteisiin budjettivuoden aikana,
4. varautua palvelusopimuksen mukaisiin summiin kullekin budjettivuodelle sopimuksen voimassa ollessa,
5. valtuuttaa kaupunginjohtajan ja elinvoimajohtajan tekemään tarvittaessa sopimukseen vähäisiä teknisluonteisia korjauksia ja
6. valtuuttaa kaupunginjohtajan ja elinvoimajohtajan allekirjoittamaan sopimuksen.

Lisätietoja

Elinvoimajohtaja Susanna Saastamoinen, p. 040 1044 009,
sähköposti [susanna.saastamoinen\(at\)lieksa.fi](mailto:susanna.saastamoinen@lieksa.fi)

Merkittiin, että tämän pykälän käsittelyn jälkeen kaupunginhallitus kävi keskustelun valmistelussa olevista ja muista ajankohtaisista asioista. Kokous päättyi klo 17.19.